

Opdracht: Lezen - Tekstverband - hv12

Auteurs	content VO- ; lobke
Team	VO-content Nederlands
Laatst gewijzigd	6 juli 2023
Licentie	CC Naamsvermelding-GelijkDelen 4.0 Internationale licentie
Webadres	https://maken.wikiwijs.nl/52683/

Dit lesmateriaal is gemaakt met Wikiwijs van Kennisnet. Wikiwijs is hét onderwijsplatform waar je leermiddelen zoekt, maakt en deelt.

Inhoudsopgave

Tekstverband	2
Intro	2
Wat kan ik straks?	2
Wat ga ik doen?	2
Aan de slag	4
Stap 1: Kennisbank	4
Stap 2: Welke signaalwoorden zie je?	4
Stap 3: Volg de signaalwoorden	5
Stap 4: Nog meer signaalwoorden	6
Stap 5: Test elkaar!	10
Afronding	11
Samenvattend	11
Eindopdracht: Toets	11
Extra opdrachten	16
Terugkijken	29
Over dit lesmateriaal	30

Tekstverband

Intro

In deze leesopdracht staan **tekstverbanden** centraal.

Wat denk jij dat wordt bedoeld met tekstverbanden? Bespreek het met een klasgenoot.

Kijk daarna samen naar de video. Klopte het?

<https://www.youtube.com/embed/UnAIRTwj7kl>

Wat kan ik straks?

Aan het eind van deze opdracht kun je:

- uitleggen waarom je signaalwoorden in een tekst gebruikt.
- minimaal zes tekstverbanden noemen en herkennen.
- per tekstverband twee signaalwoorden noemen.
- signaalwoorden herkennen in een tekst.

Wat ga ik doen?

Activiteiten

Aan de slag		
Stap		Activiteit
Stap 1		Je bestudeert het Kennisbankitem 'Tekstverbanden' en maakt een oefening met signaalwoorden.
Stap 2		Welke signaalwoorden zie je? Je selecteert alle signaalwoorden in de tekst.
Stap 3		Met behulp van de signaalwoorden kun je een tekst in de juiste

		volgorde zetten. Daar oefen je mee in deze stap.
Stap 4		Veel oefenen helpt! Aan de slag dus!
Stap 5	 en 	Samen met een klasgenoot ga je aan de slag! Samen zoeken jullie signaalwoorden en tekstverbanden.
Afronding		
Onderdeel		Activiteit
Samenvattend		Hier vind je de kennisbanken die horen bij deze opdracht.
Eindopdracht		Maak de eindtoets: 'Tekstverbanden'
Extra		Maak de extra oefeningen.
Terugkijken		Terugkijken op de opdracht.

Benodigheden

- Het werkblad [Werkblad Tekstverband](#).

Tijd

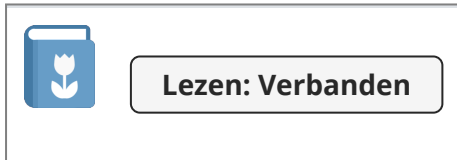
Voor deze opdracht heb je **één lesuur** nodig.

Aan de slag

Stap 1: Kennisbank

Bestudeer eerst onderstaand item uit de Kennisbank Nederlands:

Maak de oefening.

Signaalwoord

Maak de zinnen compleet door het juiste signaalwoord in de zin te slepen.

- Doe je graag computerspelletjes ☐ lees je liever een boek?
- Lees de opdracht goed, ☐ kan je een goed cijfer halen.
- Je kunt zeker winnen, ☐ je een blessure oploopt.
- Ze gingen zwemen, ☐ het snikheet was.
- Ik kan goed zingen, ☐ heel slecht dansen.
- Zorg voor waterdichte kleding en ☐ voor stevige schoenen

- a. omdat
- b. dan
- c. of
- d. ook
- e. maar
- f. tenzij

Stap 2: Welke signaalwoorden zie je?

Zoek in onderstaande tekst de signaalwoorden.
Enkele signaalwoorden verbinden de tekst met de voorgaande tekst,
andere signaalwoorden verbinden zinnen.
Het zijn er tien! Selecteer ze allemaal!

Iedereen die weleens een brief of e-mail moet schrijven, kent het probleem. Hoe moet je iets duidelijk uitleggen in geschreven taal? Daarvoor zijn wel een paar goede tips te geven. Allereerst kun je voor jezelf een lijstje van stappen maken: wat wil je eerst uitleggen, en wat daarna? De volgorde is heel belangrijk. Een tekst is immers niet te volgen als alles zomaar door elkaar staat, of als je steeds weer moet terugkomen op wat je eerder al gezegd hebt. Je moet dus eerst je eigen gedachten ordenen. Maar dat is nog niet alles. Zorg er ook voor dat je zinnen niet te lang zijn. Gebruik geen moeilijke woorden en herhaal jezelf niet. Kortom: zet alles op een rijtje voor jezelf en houd je tekst kort en krachtig. Dan komt je bedoeling over en is je verhaal plezierig om te lezen!

Stap 3: Volg de signaalwoorden

In onderstaande tekst zijn de alinea's door elkaar geraakt.
Let goed op de signaalwoorden en zoek uit wat de juiste volgorde is!

Hoe ik een werkstuk leerde maken

A

Daarom ging ik eerst maar eens aan andere leerlingen vragen, hoe zij aan een onderwerp kwamen. Op die vraag kreeg ik de gekste antwoorden. De een ging in de boekenkast thuis snuffelen, de ander probeerde een oud werkstuk van zijn broer af te troggelen.

B

Uiteindelijk werd ik gered door de boekverkoper. Hij liet me een nieuw boek zien over de Inca's, met prachtige afbeeldingen erin. Daardoor wist ik ineens wat ik wilde, en de rest ging... nou niet vanzelf, maar toch gemakkelijker dan ik dacht.

C

Om te beginnen wist ik echt niet wat me overkwam: als een donderslag bij heldere hemel gaf de geschiedenisdocent ons opdracht, een werkstuk van minstens 25 bladzijden te schrijven over een onderwerp naar eigen keuze. Hoe we dat moesten aanpakken, vertelde hij er niet bij!

D

Maar zo wilde ik het toch niet aanpakken, want geschiedenis vond ik best een leuk vak. Dan maar naar de boekhandel om eens rond te neuzen in de geschiedenisafdeling. Die was best uitgebreid. Na een uur bladeren was ik redelijk wanhopig.

Wat is de goede volgorde?
Kies uit:

☐ A - C - D - C

☐ A - D - B - C

☐ C - D - B - A

☐ C - A - D - B

☐ D - A - B - C

☐ D - A - C - A

Stap 4: Nog meer signaalwoorden

Veel oefenen helpt.

Maak ook deze oefeningen over signaalwoorden.

Signaalwoorden

Oefening

<https://maken.wikiwijs.nl/p/questionnaire/standalone/2258165>

Algemene Informatie

Titel Oefening
Aantal Vragen 5

MAIN_SECTION

1

Geef aan wat voor signaalwoord het dikgedrukte woord is.

Een Trojaans Paard is een computerprogramma dat vermomd is als een legaal, onschuldig programma, **maar** in werkelijkheid de beveiliging van uw computer aantast en schade kan aanrichten.

- ☐ Toelichtend (uitleggend) verband
  - ☐ Redengevend verband
  - ☐ Tegenstellend verband
-

2

Geef aan wat voor signaalwoord het dikgedrukte woord is.

Trojaanse paarden zitten **bijvoorbeeld** verscholen in software die u gratis op internet kunt downloaden.

- ☐ Toelichtend (uitleggend) verband
  - ☐ Voorwaardelijk verband
  - ☐ Tegenstellend verband
-

3

Geef aan wat voor signaalwoord het dikgedrukte woord is.

Download **daarom** nooit van een bron die u niet vertrouwt.

☐ Redengevend verband

☐ Opsommend verband

☐ Tegenstellend verband

4

Geef aan wat voor signaalwoord het dikgedrukte woord is.

Veel virussen worden via de e-mail verspreid, vermomd als onschuldige bijlage, foto, wenskaart of geluidsbestand. Een virus komt vrij, **als** u dit bestand opent.

☐ Voorwaardelijk verband

☐ Redengevend verband

☐ Toelichtend (uitleggend) verband

5

Geef aan wat voor signaalwoord het dikgedrukte woord is.

Virussen verspreiden zich **ook** via internet.

☐ Opsommend verband

☐ Toelichtend (uitleggend) verband

Nog meer signaalwoorden

In de tekst hieronder ontbreken negen signaalwoorden.

Sleep de signaalwoorden naar de juiste plaats in de tekst.

Zwervende kinderboeken

Lezen is hartstikke leuk, maar dan moet je wel een boek hebben. Dat kun je natuurlijk gratis lenen in de bibliotheek,

☐ niet iedereen woont daarbij in de buurt.

☐ is het vandaag Nationale Kinderzwerfboekdag.

Een zwerfboek blijft niet bij één eigenaar in de kast staan, maar reist door het hele land. Elk kind dat het boek tegenkomt mag het mee naar huis nemen ☐ lezen.

☐ het uit is, moet je het weer ergens anders achterlaten.

☐ op school, in het zwembad, bij de tandarts of in de trein.

☐ kunnen veel meer kinderen genieten van hetzelfde verhaal.

Op elk zwerfboek zit een sticker met een code. Hiermee kun je op Kinderzwerfboek.nl zien welke tocht het boek al heeft gemaakt. Daar kun je ☐ zelf invullen dat het bij jou is geweest en wat jij van het verhaal vond. Op de website van het Kinderzwerfboek kun je stickers bestellen.

- a. Daarom
- b. omdat
- c. Bijvoorbeeld
- d. ook
- e. Met behulp van
- f. Als
- g. Zo
- h. maar
- i. om te

Vandaag is het Nationale Kinderzwerfboekdag en gaan er extra veel boeken op zwerftocht. ☐ speciale wagentjes wil de organisatie meer dan honderdduizend boeken door heel Nederland verspreiden.

Jonge boekenwormen helpen hen daarbij, ☐ zij weten wat de beste vindplekken zijn.

Naar: www.kidsweek.nl, 09/10/2013 [bewerkt]

Stap 5: Test elkaar!

Download het werkblad [Werkblad Tekstverband](#).

Op het werkblad zie je twaalf zinnen.

In elke zin kan een verbindingswoord worden ingevuld. Kijk goed, bedenk zelf een geschikt verbindingswoord en vul dat in.

Geef je bestand door aan je klasgenoot.

Die schrijft achter elke zin om welk soort verband het gaat.

Kies uit de volgende soorten verbanden:

- Opsomming - Tegenstelling - Tijd - Oorzaak/gevolg.
- Toelichting/Voorwaarde - Doel/middel - Samenvatting/ Conclusie.
- Reden/verklaring - Vergelijking.

Kijk elkaars werk na.

Afronding

Samenvattend

Hier vind je de kennisbank die hoort bij deze opdracht.

Eindopdracht: Toets

Je sluit deze opdracht af met het maken van de **Eindtoets Tekstverbanden**.

Succes!

Toets

Tekstverbanden

<https://maken.wikiwijs.nl/p/questionnaire/standalone/5469896>

Algemene Informatie

Titel Tekstverbanden
Aantal Vragen 9

MAIN_SECTION

In onderstaande tekst ontbreekt nog een aantal woorden.

Bij iedere open plek staat tussen haakjes welk soort verband je moet aanbrengen.

Vul de juiste woorden op de open plekken in.

Kies uit:

maar - vervolgens - immers - daarom - bijvoorbeeld - toch - verder - tenzij - dus - zo

De toekomst van het lezen: papier of digitaal?

Vroeger gingen ook kinderen wekelijks boeken lenen in de bibliotheek om zich in hun vrije tijd te amuseren. Daarin is inmiddels veel verandering gekomen, [ ] door de opkomst van tv en vooral van digitale boeken, spellen en internet.

[ ] vragen veel mensen zich af, of het papieren boek nog wel een toekomst heeft. Waarom zou je nog een stapel voorbedrukt papier aanschaffen voor veel geld, als je thuis op je eigen tablet duizenden boeken kunt downloaden?

[ ] zijn er ook andere meningen.

[ ] zijn er heel veel mensen die een papieren boek veel prettiger vinden om te lezen. [ ]: je kunt in zo'n boek lekker heen en weer bladeren, veel gemakkelijker dan in een elektronisch boek. [ ] kun je een 'echt' boek in je kast zetten, zodat je veel beter kunt genieten van je mooie verzameling.

[ ] is er een groot verschil tussen leer- en leesboeken. In een leerboek is het fijn om te kunnen doorklikken naar een filmpje of een website.

[ ] met echte leesboeken wil je je juist afsluiten van de buitenwereld, zodat je helemaal kunt opgaan in de wereld van het verhaal.

[ ] de moderne computers zich zo ontwikkelen dat ze je dit fijne gevoel ook kunnen geven, zal het papieren boek nog heel lang een belangrijke plaats innemen in het leven van de echte lezers.

[ ]: op naar de boekwinkel! Papieren en digitale boeken kunnen heel goed naast elkaar bestaan, elk met de eigen voor- en nadelen in het gebruik.

Lees het tekstfragment 'Virus'.

Beantwoord daarna de vragen.

Virus

Een **virus** is een computerprogrammaatje dat de werking van uw computer verstoort. Het is even besmettelijk als de bekende ziekteverwekker. Een virus kan gegevens op uw computer beschadigen of verwijderen, uw e-mailprogramma gebruiken om zichzelf te verspreiden of zelfs alles op uw harde schijf wissen.

De term virus wordt breed gebruikt; ook wormen en Trojaanse Paarden (trojans) vallen eronder. Een **worm** kopieert zichzelf van de ene op de andere computer, vaak in snel tempo. De worm neemt bezit van functies op de computer waarmee informatie of bestanden worden verzonden. Zo kan een worm zichzelf versturen naar iedereen in uw e-mailadresboek en via hun computer vervolgens hetzelfde doen. Bovendien kan een worm zelfstandig andere computers op internet opzoeken.

Naar: www.mijndigitalewereld.nl [bewerkt]

Welke twee signaalwoorden met een **opsommend verband** vind je in de tekst 'Virus'?

Welke (bij elkaar horende) signaalwoorden met een **vergelijkend verband** vind je?

Welk signaalwoord met een **toelichtend (of uitleggend) verband** vind je?

Lees onderstaand tekstfragment.

Geef van de onderstreepte signaalwoorden aan wat het juiste verband is.

Hacking

Bij **hacking** denken we direct aan inbraak in een computer of computernetwerk. Het blokkeren van websites is eveneens een activiteit van hackers.

- ☐ Opsommend
- ☐ Oorzaak-gevolg
- ☐ Toelichtend

Lees onderstaand tekstfragment.

Geef van de onderstreepte signaalwoorden aan wat het juiste verband is.

De gevolgen van hacking kunnen ernstig zijn.

- ☐ Opsommend

☐ Oorzaak-gevolg

☐ Toelichtend

Lees onderstaand tekstfragment.

Geef van de onderstreepte signaalwoorden aan wat het juiste verband is.

Denk maar aan : misbruik van persoonlijke gegevens (bankrekeninginformatie, creditcardnummers), het wissen van gegevens op de harde schijf en het gebruik van uw computer voor ongewenste handelingen (opslaan van illegaal materiaal).

☐ Opsommend

☐ Oorzaak-gevolg

☐ Toelichtend

Lees onderstaand tekstfragment.

Geef van de onderstreepte signaalwoorden aan wat het juiste verband is.

Iemand die hackt uit crimineel, ideologisch of vernielzuchtig oogpunt, noemen we ook wel een cracker. Soms huren bedrijven hackers in om de beveiliging van hun systemen te testen, zodat veiligheidslekken kunnen worden gedicht.

☐ Oorzaak-gevolg

☐ Toelichtend

☐ Opsommend

Lees onderstaand tekstfragment.

Geef van de onderstreepte signaalwoorden aan wat het juiste verband is.

Een andere groep hackers zijn de script kiddies.

- ☐ Tegenstellend
- ☐ Opsommend
- ☐ Oorzaak-gevolg
-

Lees onderstaand tekstfragment.

Geef van de onderstreepte signaalwoorden aan wat het juiste verband is.

Zij vinden het leuk om websites te verminken, zonder dat zij er echter een echte reden voor hebben.

- ☐ Voorwaardelijk
- ☐ Tegenstellend
- ☐ Oorzaak-gevolg
-

Lees onderstaand tekstfragment.

Geef van de onderstreepte signaalwoorden aan wat het juiste verband is.

Hacking is strafbaar. De delictomschrijving voor hacking luidt: het opzettelijk en wederrechtelijk binnendringen in een geautomatiseerd werk of in een deel hiervan. Van binnendringen is in ieder geval sprake wanneer de toegang tot het werk wordt verworven:

- door het doorbreken van een beveiliging,
- door een technische ingreep,
- met behulp van valse signalen of een valse sleutel, of d. door het aannemen van een valse hoedanigheid.

- ☐ Doel-middel
- ☐ Voorwaardelijk
- ☐ Toelichtend
-

Extra opdrachten

Oefening

verband - signaalwoord Spyware
<https://maken.wikiwijs.nl/p/questionnaire/standalone/2258167>

Algemene Informatie

Titel verband - signaalwoord Spyware
Aantal Vragen 7

Combineer de volgende signaalwoorden **uit de tekst 'Spyware'** met het juiste verband.

Spyware

Lees de volgende tekst over Spyware.

Combineer daarna in de oefening de zeven signaalwoorden uit de tekst met het juiste verband.

Spyware (ook wel adware genoemd) zijn computerprogramma's die meestal zonder toestemming van de gebruiker op de computer worden geïnstalleerd. Vervolgens **(a)** verzamelt het programma informatie over het gebruik van de computer, met name het surfgedrag. De verzamelde informatie wordt vaak via het internet verzonden naar informatiemakelaars die aan de hand hiervan een profiel van de computergebruiker kunnen opstellen met het doel **(b)** aan hem reclame op maat te kunnen verzenden. Ook **(c)** (wordt de informatie vaak gebruikt om de gebruiker tijdens het surfen ongevraagde webpagina's te tonen, de zogenaamde pop-ups.

Spyware wordt soms in combinatie met (gratis) software verzonden. Het gaat dan bijvoorbeeld **(d)** om software die u via websites kunt downloaden. Vooral bij websites met illegale software loopt u verhoogd risico op spyware. Als **(e)** u software installeert, is het daarom **(f)** belangrijk dat u altijd de gebruikersovereenkomst doorleest. Daarnaast **(g)** zijn er websites die bij uw bezoek proberen om spyware te installeren op uw computer. Ook bijlagen van e-mails (van veelal onbekende afzenders)

kunnen spyware bevatten.

Naar: www.mijndigitalewereld.nl [bewerkt]

MAIN_SECTION

Vervolgens

- ☐ Opsommend
- ☐ Doel-middel
- ☐ Toelichtend

Met het doel

- ☐ Toelichtend
- ☐ Doel-middel
- ☐ Opsommend

Ook

- ☐ Opsommend
- ☐ Redengevend

☐ Voorwaardelijk

Bijvoorbeeld

☐ Toelichtend

☐ Redengevend

☐ Voorwaardelijk

Als

☐ Voorwaardelijk

☐ Redengevend

☐ Doel-middel

Daarom

☐ Doel-middel

☐ Redengevend

☐ Toelichtend

Daarnaast

☐ Toelichtend

☐ Opsommend

☐ Redengevend

Oefening

Verband - signaalwoord Disney

<https://maken.wikiwijs.nl/p/questionnaire/standalone/2258173>

Algemene Informatie

Titel Verband - signaalwoord Disney
Aantal Vragen 9

Lees in onderstaande oefening het tekstfragment 'Disney maakt video voelbaar.'
Geef van de onderstreepte signaalwoorden het juiste verband aan.

MAIN_SECTION

Met een 3D-bril op je neus lijken sommige films net echt op je af te komen. Maar als je je hand uitsteekt, voel je niets. Daar willen onderzoekers van Disney verandering in brengen.

☐ Tegenstellend verband

☐ Redengevend verband

☐ Opsommend verband

Als je nu met je vinger over een smartphone veegt, voel je alleen het gladde oppervlak. Jouw aanraking verandert een kleine stroomverinding onder het scherm.

☐ Voorwaardelijk verband

☐ Vergelijkt verband

☐ Oorzakelijk

Daardoor worden bewegingen van je vinger in opdrachten voor de telefoon omgezet.

☐ Voorwaardelijk verband

☐ Concluderend verband

☐ Oorzakelijk verband

Disney-wetenschappers ontwikkelen nu een nieuw soort touchscreen. Als je het scherm aanraakt, zendt het trillingen die ervoor zorgen dat het lijkt alsof je een ronding, ribbeltje of ander soort uitsteeksel voelt.

☐ Vergelijkend verband

☐ Redengevend verband

☐ Concluderend verband

De onderzoekers moeten nu eerst allemaal moeilijke formules opstellen die de juiste trilingen bij het juiste plaatje doorgeven.

☐ Concluderend verband

☐ Opsommend verband

☐ Tegenstellend

Vervolgens komt het scherm in de winkel te liggen.

☐ Voorwaardelijk verband

☐ Concluderend verband

☐ Opsommend verband

Hersenen foppen Ivan Poupyrev, de directeur van het onderzoekscentrum van Disney, legt uit waarom de trillingen lijken op echte ribbeltjes.

☐ Voorwaardelijk verband

☐ Vergelijkend verband

☐ Redengevend verband

Onze hersenen ervaren een 3D/bobbeltje op een oppervlakte vooral door informatie die ze ontvangen via het rekken van de huid.

☐ Oorzakelijk verband

☐ Voorwaardelijk verband

☐ Opsommend verband

Dus als we kunstmatig de huid van de vinger kunnen rekken terwijl die over het touchscreen glijdt, trappen de hersenen erin en denken ze dat er een echte fysieke bobbel op het scherm zit. Zelfs wanneer het oppervlak helemaal glad is.

☐ Opsommend verband

☐ Concluderend verband

☐ Oorzakelijk verband

Toets

Extra - tekstverbanden

<https://maken.wikiwijs.nl/p/questionnaire/standalone/2258176>

Algemene Informatie

Titel Extra - tekstverbanden
Aantal Vragen 11

Je ziet steeds twee zinnen met een vetgedrukt signaalwoord.

Dat signaalwoord geeft aan wat de twee zinnen met elkaar te maken hebben:

het verband.

Jij moet kiezen wat voor soort verband dit is.

Kies steeds uit:

- Tegenstelling
- Tijd
- Oorzaak/gevolg
- Reden/verklaring
- Vergelijking

Eerst een voorbeeld:

Jenny moest de hele weg tegen de wind in fietsen.

Daardoor kwam ze een half uur te laat. Hier kies je: oorzaak/gevolg.

Dat ze te laat kwam, was immers het *gevolg* van wat je in zin 1 leest: tegenwind.

MAIN_SECTION

Lees de onderstaande tekst. Wat voor een signaalwoord geeft het vetgedrukte woord aan?

Na schooltijd ga is eerst naar huis. **Dan** wil ik naar het zwembad.

- ☐ Reden/verklaring
- ☐ Oorzaak/gevolg
- ☐ Tegenstelling
- ☐ Tijd

☐ Vergelijking

Lees de onderstaande tekst. Wat voor een signaalwoord geeft het vetgedrukte woord aan?

Victor heeft twee werkstukken ingeleverd, **terwijl** Mandy nog aan het eerste bezig is.

☐ Tijd

☐ Tegenstelling

☐ Oorzaak/gevolg

☐ Vergelijking

☐ Reden/verklaring

Lees de onderstaande tekst. Wat voor een signaalwoord geeft het vetgedrukte woord aan?

Mijn neef is heel tevreden over zijn wijk, **maar** mijn broer wil zo gauw mogelijk verhuizen.

☐ Tijd

☐ Vergelijking

☐ Tegenstelling

☐ Reden/verklaring

☐ Oorzaak/gevolg

Lees de onderstaande tekst. Wat voor een signaalwoord geeft het vetgedrukte woord aan?

Hij heeft nog weinig aan wiskunde gedaan **omdat** hij eerst zijn andere werk wilde afmaken.

☐ Tijd

☐ Vergelijking

☐ Reden/verklaring

☐ Oorzaak/gevolg

☐ Tegenstelling

Lees de onderstaande tekst. Wat voor een signaalwoord geeft het vetgedrukte woord aan?

Ik ga graag met je mee shoppen, **tenzij** je liever alleen gaat.

☐ Reden/verklaring

☐ Tegenstelling

☐ Oorzaak/gevolg

☐ Vergelijking

☐ Tijd

Lees de onderstaande tekst. Wat voor een signaalwoord geeft het vetgedrukte woord aan?

Je kunt die dvd van me lenen, **als** je hem maar op tijd terugbrengt.

☐ Doel

☐ Voorwaarde

☐ Opsomming

☐ Conclusie

Lees de onderstaande tekst. Wat voor een signaalwoord geeft het vetgedrukte woord aan?

Je krijgt een diploma **en** een cijferlijst en ook nog een aandenken aan je schooltijd.

☐ Conclusie

☐ Opsomming

☐ Voorwaarde

☐ Doel

Lees de onderstaande tekst. Wat voor een signaalwoord geeft het vetgedrukte woord aan?

Herma staat vroeg op **zodat** ze op tijd bij haar vriendin kan zijn.

☐ Voorwaarde

☐ Doel

☐ Opsomming

☐ Conclusie

Lees de onderstaande tekst. Wat voor een signaalwoord geeft het vetgedrukte woord aan?

Het feest kan doorgaan, als je **tenminste** tijdig betaalt.

☐ Doel

☐ Conclusie

☐ Opsomming

☐ Voorwaarde

Lees de onderstaande tekst. Wat voor een signaalwoord geeft het vetgedrukte woord aan?

Onze verwarming is al een week kapot, de kat is gisteren overreden en we kregen net de tandartsrekening, **dus** je begrijpt dat de stemming niet helemaal top is bij ons thuis.

☐ Conclusie

☐ Voorwaarde

☐ Doel

☐ Opsomming

Lees de onderstaande tekst. Wat voor een signaalwoord geeft het vetgedrukte woord aan?

Je doet nu eenmaal van alles **om** je vriendin tevreden te houden, nietwaar?

☐ Conclusie

☐ Doel

☐ Voorwaarde

☐ Opsomming

Terugkijken

Intro

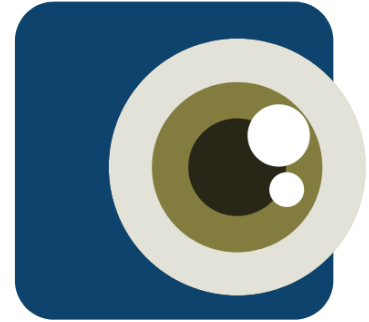
- Was de video een goede inleiding op deze opdracht?

Kan ik wat ik moet kunnen?

- Lees de leerdoelen van deze opdracht nog eens door. Kun je de verschillende tekstverbanden noemen? En kun je de functie van een signaalwoord omschrijven?

Hoe ging het?

- **Tijd**
Bij de activiteiten stond dat je ongeveer 1 uur met de opdracht bezig zou zijn. Had je die tijd ook nodig voor deze opdracht of kwam je tijd te kort?
- **Inhoud**
Wat vond je van de opdracht in stap 5. Vond je het leuk om de opdracht samen met je buurman/buurvrouw te doen?
- **Eindopdracht**
Wat vond je van de eindopdracht? Had je een goede score voor de toets op het werkblad?
- **Extra opdrachten**
Bij deze opdracht zijn er veel extra opdrachten. Heb je ze allemaal gemaakt? Schrijf op waarom wel of waarom niet?

Over dit lesmateriaal

Colofon

Auteurs	content VO- ; lobke
Team	VO-content Nederlands
Laatst gewijzigd	6 juli 2023 om 14:28
Licentie	De Internationale Creative Commons 4.0 licentie waarbij de gebruiker het werk mag kopiëren, verspreiden en doorgeven en afgeleide werken mag maken onder de voorwaarden: Naamsvermelding en Gelijk Delen, zie http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/ . Meer informatie over de CC Naamsvermelding-GelijkDelen 4.0 Internationale licentie licentie.

Aanvullende informatie over dit lesmateriaal

Van dit lesmateriaal is de volgende aanvullende informatie beschikbaar:

Leerniveaus	VWO 2, HAVO 1, VWO 1, HAVO 2
Leerinhoud en doelen	Techniek en woordenschat, Lezen van zakelijke teksten (Nederlands), Nederlands, Schrijfvaardigheid, Leesvaardigheid
Eindgebruiker	leerling/student
Studiebelasting	1 uur en 0 minuten
Trefwoorden	arrangeerbaar, buitenspel, hv12, lezen-tekstverband, nederlands, opsommend verband, signaalwoorden, stercollectie, tekstverband, tekstverbanden